

SEMINARUL INTERNAȚIONAL „50 DE ANI DE INVESTIGAȚII ARHEOLOGICE
ÎN REZERVAȚIA MUZEALĂ ORHEIUL-VECHI – PROBLEME ȘI PERSPECTIVE”,
1–2 AUGUST 1997, BUTUCENI

Această manifestare s-a organizat din inițiativa Ministerului Culturii al Republicii Moldova, Universitatea de Stat din Chișinău, Institutul Român de Tracologie, Centrul de Cercetări arheologice din Republica Moldova, Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, Centrul Interdepartamental de Tracologie și Probleme de Etnogeneză. Au participat profesori și cercetători din Republica Moldova și din România (Institutul Român de Tracologie, institutele de arheologie din București și din Iași, muzele din Brăila și Buzău), care mai mult sau mai puțin au participat la cercetările arheologice din rezervația muzeală Orheiul-Vechi și la cetățile traco-getice de la Butuceni și Potârca-Trebujeni.

În prima parte a dezbaterilor, dl prof. dr. I. Hâncu a adus un omagiu postum celui care a făcut primele cercetări arheologice în această zonă, Gh. Smirnov, care a atras atenția, pentru prima dată asupra importantelor monumente istorice și arheologice de la Butuceni, Orheiul-Vechi și din multe alte locuri, efectuând și primele săpături, ale căror rezultate au fost doar parțial valorificate.

Asupra meritelor deosebite ale acestui înaintaș al arheologiei din R. Moldova s-a oprit în expunerea sa și prof. dr. Gh. Postică, prezentând istoricul cercetărilor arheologice din cadrul rezervației muzeale Orheiul-Vechi. A urmat o expunere detaliată a cercetărilor arheologice din cetățile getice, făcută de prof. dr. I. T. Niculiță, care a evidențiat importanța acestor monumente pentru istoria întregului mileniu I î.H., prin amplasarea lor strategică, modul de apărare cu totul special și larga cronologie bazată pe varietatea materialelor descoperite. Dezbaterile au continuat pe teren, în incinta cetății de la Butuceni, unde s-au discutat probleme de amănunt privind modul de amenajare a șanțurilor și valurilor de apărare ale palisadei și ale sanctuarului din secolele IV–III î.H. Multe din elementele caracteristice acestei cetăți sunt unice în cadrul acestei categorii de monumente din întreaga zonă est-carpatică. Au participat cu intervenții competente specialiști în acest

domeniu, precum și dr. Silvia Teodor, dr. Valeriu Sirbu, dr. Petre Diaconu, dr. Tudor Arnăuț și alții, care au ridicat și problema conservării și restaurării unor importante sectoare din cadrul cetății getice de la Butuceni. S-au adus și sugestii interesante din partea reprezentanților Ministerului Culturii, dr. Ghenadie Ciobanu și inspector Silvia Ciubotaru, care au promis că vor interveni pentru obținerea celor necesare demarării acestor lucrări.

A doua parte a sesiunii a cuprins comunicări referitoare la Orheiul-Vechi. Cercet. arhitect Tamara Nesterov a prezentat, pe baza resturilor arheologice, arhitectura băilor și caravan-seraiurilor din timpul dominației Hoardei de Aur, precum și de la „Palatul pârcașului” și de la biserica din secolul al XIV-lea, obiective asupra cărora s-au concentrat îndelung cercetările arheologice. Prof. dr. I. Hâncu și prof. dr. Gh. Postică au prezentat comunicări referitoare la „Fortificații și construcții medievale din piatră de la Orheiul-Vechi”.

Dezbaterile au avut loc atât la sediul – baza muzeistică – din satul Butuceni, cât și pe teren, la obiectivele respective. Asupra stratigrafiei, a diferitelor faze de construcții, distrugerii și refacerii au avut intervenții mai mulți specialiști precum domnii dr. Petre Diaconu, Costică Asăvoaie, dr. Ion Tentiuc, Anatol Gorodenco, dr. Ionel Căndea, Dr. E. Lupu și alții. Întrucât săpăturile arheologice sunt în curs de efectuare au putut fi remarcate mai multe detalii la fazele de construcție, complexe de locuire, cuptoare etc., precum și cronologia materialelor recoltate.

În încheiere, s-au făcut evaluări ale lucrărilor efectuate până în prezent, concluziile referindu-se și la o mai corectă publicare a rezultatelor obținute prin cercetările de teren și din arhive. S-a recomandat în final expunerea muzeistică a materialelor descoperite și un ghidaj corect și competent la toate obiectivele din zonă, precum și includerea lor în itinerarul turistic al Republicii Moldova.

SILVIA TEODOR